Honig Breethuis

Vereniging tot Instandhouding en Uitbreiding der Zaanlandse Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Jansz. junior gevestigd te Zaandijk

Jaarverslag 2021

Inhoud

3 INLEIDING

4 IN MEMORIAM GEORGE SLIEKER

5 BESTUURSZAKEN

6 VRIJWILLIGERSZAKEN

7 MUSEUMPAND EN PRESENTATIE

9 COLLECTIE

13 EDUCATIE

14 COMMUNICATIE

17 FINANCIËN

18 COLOFON

INLEIDING

Net zoals 2020 stond 2021 helaas ook in het teken van de wereldwijde pandemie. Na de eerste lockdown op last van de Rijksoverheid mochten de musea vanaf 1 juni weer open. Voorwaarde was dat de bezoekers zich vooraf aanmeldden of kaartjes kochten, zodat de verplichte anderhalvemeterafstand kon worden gehandhaafd.

Het lukte ons deze maatregelen zonder al te grote problemen na te leven. Activiteiten bleven uiterst beperkt. Zo vond er slechts één dorpswandeling onder leiding van een gids plaats en werden er geen nieuwe exposities, concerten of schoolbezoeken georganiseerd. Vanaf 19 december kwam er een tweede lockdown en daardoor waren de musea gedurende 2021 slechts zes maanden en twee weken geopend.

Bij het samenstellen van dit jaarverslag lijkt de pandemie grotendeels tot het verleden te behoren. Het is daarom zaak met hernieuwde energie vooruit te blikken en de voorbereide plannen in 2022 te realiseren. In de loop van dat jaar hopen we een nieuw meerjarenplan te kunnen opstellen en ons team te versterken met nieuwe vrijwilligers.

Maria Buren, *voorzitter*

IN MEMORIAM GEORGE SLIEKER

Op 4 juni 2021 overleed ons gewaardeerde bestuurslid George Slieker. George was een warme persoonlijkheid, die we leerden kennen als gewaardeerde gastheer. Naast rondleidingen verzorgde hij regelmatig het welkomstwoord tijdens onze huisconcerten.

Daarnaast verdiepte hij zich in de collectie waarover hij veelvuldig publiceerde in het kwartaalblad *Zaans Erfgoed*. Zijn studie over de behangselschilder Willem Uppink groeide uit tot zijn 'magnum opus', waarvan de publicatie in 2019 verscheen. Het prachtig verzorgde boek droeg hij op aan zijn dierbare echtgenote Marijke.

Dat George zijn levenspartner slechts enkele maanden zou overleven, had niemand kunnen bevroeden. De schilderingen van Willem Uppink zullen in onze herinnering met hem verbonden blijven, als een wel geïnformeerde gastheer en bezielend bestuurslid voor ons museum en de vereniging. We hebben George herdacht met onder meer een speciaal huisconcert voor zijn naaste familie op 31 augustus.

George Slieker voor het ensemble van Willem Uppink. (Foto Anjo Kan)

BESTUURSZAKEN

De verslagen van de bestuursvergaderingen en de algemene ledenvergadering werden verzorgd door Loes Nagel-Kool. Het bestuur hield in 2021 negen bestuursvergaderingen, waarvan er een aantal online plaatsvond.

Samenstelling bestuur:
Maria Buren voorzitter
Judith Sanders pand en penningmeester
Floor Meiboom collectie
Fenny Jonker secretaris en coördinator vrijwilligers
Gerbrand Kruyver penningmeester
George Slieker evenementen

De Algemene Ledenvergadering heeft plaatsgevonden op 27 oktober. Daarbij stonden wij stil bij het overlijden van George Slieker en traden als nieuwe bestuursleden aan:

Hester Wandel sociale media
Pier van Leeuwen museumpand en presentatie
Sonja Babaubun secretaris en algemeen secretariaat voorgedragen als aspirant-bestuurslid

Gerbrand Kruijver legde zijn taak als penningmeester neer.

Tijdens de vergadering werd het Jaarverslag 2020 gepresenteerd, en het herziene jaarplan. Aansluitend op de vergadering hield Hester Wandel een lezing over haar bevindingen bij het inventariseren van het verenigingsarchief, dat is ondergebracht in het Gemeentearchief Zaanstad. Aan de hand van aangetroffen documenten schetste zij een resumé van het beheer en de behuizingen van de verzameling, vanaf de schenking in 1890 aan de gemeente Zaandijk en de oprichting in hetzelfde jaar van de Vereniging tot instandhouding en uitbreiding der Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling "Jacob Honig Janszoon Junior", de oprichting van de Zaanlandsche Oudheidkamer in 1892 tot de komst van het Zaans Museum in 1998, gevolgd door herinrichting van het voormalige Zaans Historisch Museum tot Honig Breethuis in 1999. Het is de bedoeling het verenigingsarchief vanaf 1999 op termijn ook – gestructureerd – aan te leveren.

Maria Buren en Pier van Leeuwen waren uitgenodigd om deel te nemen aan de Zaanse Keti Koti dialoogtafel op 7 juli in het Zaantheater.
Op 13 oktober woonde Maria Buren de jaarlijkse platformvergadering bij van de Stichting Platform Zaanse Geschiedschrijving.
Op 26 november overleed Gerrit Jan Honig (1930-2021), kleinzoon van zijn naamgenoot en conservator van de Zaanlandsche Oudheidkamer. Voorts ontvingen wij een overlijdensbericht van mevrouw Erica Brouwer. Per 31 december telde onze vereniging 133 leden.

VRIJWILLIGERSZAKEN

De vrijwilligerscoördinatie was opnieuw in handen van Fenny Jonker. Op 18 juni vond in restaurant De Hoop op D'Swarte Walvis de eerste vrijwilligersbijeenkomst plaats, waarmee de start van de beperkte openstelling van het museum werd gemarkeerd. Het lukte ons team gedurende het half jaar de vereiste maatregelen te hanteren en een beperkt aantal bezoekers te ontvangen. Ook kon er een dorpswandeling met gids worden georganiseerd. Educatieactiviteiten hebben er in 2021 niet plaatsgevonden. Op 3 juli werd er een high tea verzorgd ter gelegenheid van de verjaardag van oud-gastvrouw Gerda Bas-Voogd.

Hoewel meerdere gastvrouwen en bestuursleden besmet raakten met het Covid-19-virus en in meer of mindere mate klachten ontwikkelden, bleef ziekenhuisopname gelukkig uit voor ons team. Maar helaas verloren twee van onze gastvrouwen gedurende 2021 hun echtgenoot. In het voorjaar ontvingen we een overlijdensbericht d.d. 17 mei van Anna van Splunteren-Leegwater (1930-2021), voormalig gastvrouw van het eerste uur.

Een voor 29 oktober geplande vrijwilligersexcursie moest noodgedwongen worden afgezegd. Als bedankje voor de inspanningen ontvingen de vrijwilligers in november een exemplaar van het jeugdboekje Sinterklaas en het geheim van de Spaanse Schans (2021) door Thijs de Lange en Pier van Leeuwen.

De volgende gastvrouwen kondigden in 2021 aan hun werkzaamheden te beëindigen: Ina Molenaar (gastvrouw, is nu lid), Foktje Blouw (gastvrouw), Erna Rem (gastvrouw), Marry Bos (gastvrouw), Ruud Jense (gastvrouw, is nu lid), Liesbeth Loose (gastvrouw, is nu lid), Marianne Schuttevaer (verzorging high tea en is nu lid), Jeanne Sernee (gastvrouw en coördinator partijtjes, is nu lid). Ook stopten onze educatoren Claudia Bolhaar en Margot Aarsen. Per 31 december 2021 telde ons vrijwilligersteam 39 leden. Het mag duidelijk zijn dat we naarstig op zoek zijn naar nieuwe vrijwilligers.

Bezoekers aantallen

In 2021 was ons museum 107 middagen open. In totaal ontvingen wij 654 bezoekers, bestaande uit 340 Museumkaarthouders, 59 vol betalende volwassenen, 18 CJP-houders en 65+ en 5 kinderen. De Open Monumentendag in september trok 88 bezoekers en Kaike & Koiere in augustus 90 bezoekers. Voorts namen 12 gasten deel aan een high tea, 13 aan een rondleiding met koffie, 10 aan een wandeling (waarvan 2 zonder MK), en maakten 18 leden van de kostuumgroep De Zaanse Kaper en 9 leden van de bridgeclub gebruik van de Zaankamer.

NB: In deze cijfers zijn de scholieren die deelnamen aan het educatieve aanbod niet meegenomen.

De voortgang met betrekking tot de museale inrichting van het museumpand en presentaties was in handen van Judith Sanders en Pier van Leeuwen.
Met de gemeente Zaanstad zijn afspraken gemaakt over de vochtbestrijding en het herstel van de betegeling in de kelder. Daarnaast is er een plan vastgesteld ter vervanging van de zaalverlichting in de Tuinkamer.

Mottenplaag

Leontien Peter, collectiemedewerker van het Zaans Museum, constateerde een concentratie van motten in het slaapvertrek. Na onderzoek bleek de bron zich te bevinden in het Perzische tapijt onder het 'koetsbed'. Na inspectie werden tevens motten aangetroffen in twee opgerolde tapijten op zolder. De aangevreten tapijten zijn geruimd en door het huis zijn lokdoosjes geplaatst. Na het verwijderen van het tapijten is de ruimte bij de slaapkamer grondig gereinigd. De vallen laten zien dat er steeds minder motten vliegen. De vallen worden iedere drie maanden gewisseld en elke maand gecontroleerd. We hopen hiermee de mottenplaag onder controle te houden. We volgen het klimaat door middel van dataloggers. Het blijkt dat het huis de hele winter aan de droge kant is. Wij vragen hierover advies aan.

Nieuwe presentaties

De voormalige bedstede in de Tuinkamer zal geschikt worden gemaakt voor een meer langdurige presentatie van de portretten van Willem Uppink. De archeologica afkomstig uit de voormalige koetsierswoning van de familie Breet zal in de loop van 2022 in de kelder worden ondergebracht.
Ten behoeve van een permanente presentatie van textilia, de eind 2019 verworven miniatuuruitzet, is een empire chiffonnière aangeschaft ter vervanging van het meubel in de Salon. De ladekast wordt door restaurator Wibout Loonen geschikt gemaakt voor de presentatie. De aankoop is de status van rekwisiet toegekend.

Documentaires

Op 3 februari werden opnames gemaakt voor een korte documentaire over de voortijdig gesloten expositie over Willem Uppink, waarbij werken in beeld werden gebracht, die naar de bruikleengevers werden geretourneerd. Inleiding door Judith Sanders. Op 16 augustus werden opnames gemaakt voor een korte documentaire over het Honig Breethuis als woonhuismuseum. Inleiding Maria Buren. Samenstelling en presentatie werd verzorgd door Pier van Leeuwen. Het camerawerk en de montage van beide filmpjes waren in handen van Babette Claassen Art Services.
Pier van Leeuwen maakt in 2022 in opdracht van het bestuur ook een documentaire over de Vereniging "Jacob Honig Janszoon Junior" en het papierbedrijf C. & J. Honig Breet. Ook is er een scenario in concept opgesteld voor een filmpje voor educatie.

Hester Wandel inventariseerde ons verenigingsarchief, dat is ondergebracht in het Gemeentearchief Zaanstad. In 1890 schenken de erven Jacob Honig Janszoon junior niet alleen diens collectie boeken, prenten en schilderijen over de Zaanse historie aan de toenmalige gemeente Zaandijk; ook werd de Vereeniging tot instandhouding en uitbreiding van deze zogeheten Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling opgericht. De statuten, d.d. 11 juli 1890 goedgekeurd bij Koninklijk Besluit door koning Willem III, werden op 25 september van hetzelfde jaar als de schenking gepubliceerd in de Staatcourant. Jacobus Johannes Honig, de oudste zoon van Jacob Honig Jansz. Jr., werd de eerste voorzitter. Twee van de vijf bestuurleden werden destijds benoemd door de Gemeenteraad. In 1892 opende de Zaanlandsche Oudheidkamer haar deuren en sindsdien breidde de vereniging de verzameling substantieel uit.

[Nederlandsche Staatscourant, 25 september 1890]

VEREENIGINGEN,

erkend volgens de wet van 22 April 1855 (Staatsblad n°. 32.)

N°. 338.

VEREENIGING *tot instandhouding en uitbreiding der Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling J. Honig Jz. Jr.*, te Zaandijk.

1. De vereeniging is een zedelijk lichaam dat den naam draagt van: »Vereeniging tot instandhouding en uitbreiding der Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling J. Honig Jz. Jr."

Zij is gevestigd te Zaandijk.

2. De vereeniging stelt zich ten doel de Historische Topographische Atlas der Zaanlanden, bibliotheek en verdere voorwerpen, betrekking hebbende op geschiedenis, volksleven, handel en nijverheid, zeden en gewoonten der Zaanlanden, ontworpen en bijeengebracht door den heer Jacob Honig Janszoon junior, te Zaandijk, in stand te houden en uit te breiden door aankoop, schenking en bruikleen.

3. Zij zal tot bereiking van haar doel in de Zaanlandsche gemeenten correspondenten aanstellen en de vereischte gelden trachten te verkrijgen door jaarlijksche bijdragen en giften in eens.

Zij houdt zich bovendien aanbevolen om voorwerpen op dit doel betrekking hebbende ten geschenke of in bruikleen te ontvangen.

4. Zij die het doel der vereeniging helpen bevorderen:

a. door eene jaarlijksche bijdrage van minstens een gulden, zijn leden;

b. door giften, geschenken of bruikleen van voorwerpen van eenig aanbelang, ter beoordeeling van het bestuur, zijn donateurs.

5. De leden der vereeniging ontvangen als zoodanig een persoonlijk bewijs van toegang tot de verzameling, dat voor leden wier bijdrage vijf gulden of meer bedraagt, mede geldt voor hunne huisgenooten boven de twaalf jaren.

Donateurs en correspondenten hebben het recht tot bijwoning der jaarlijksche vergadering der leden.

6. De vereeniging wordt bestuurd door eene commissie van vijf leden, bij voorkeur woonachtig te Zaandijk, waarvan drie worden benoemd door de leden en twee door het dagelijksch bestuur dier gemeente.

In afwijking van het bovenstaande worden voor de eerste maal als beide laatstgenoemde bestuursleden benoemd de heeren Jacobus Johannes Honig en Jan Vredenduin Pieterszoon, beiden wonende te Zaandijk.

Het bestuur heeft het recht zich adviseerende leden toe te voegen.

7. Het maatschappelijk jaar loopt van primo Juli tot en met ultimo Juni.

8. De jaarlijksche algemeene vergadering wordt gehouden te Zaandijk in de maand Juli.

In deze vergadering zal door het bestuur verslag worden uitgebracht van den toestand der vereeniging en rekening en verantwoording worden gedaan van het financieel beheer.

9. De verdere regeling der vereeniging geschiedt met inachtneming van het bovenstaande bij huishoudelijk reglement.

10. De vereeniging wordt aangegaan voor den tijd van negen en twintig jaren, te rekenen van den dag der Koninklijke goedkeuring der statuten.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

Goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit dd. 11 Juli 1890 n°. 31.

Mij bekend,

De Minister van Justitie,

RUYS VAN BEERENBROEK.

Vier gravures van dieren op papier met watermerk van C. & J. Honig Breet.

Tekening van papiermolen De Koperslager door Frans Mars.

Schouw Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling

De jaarlijkse schouw vond plaats op 17 mei met Gemeentearchief Zaanstad en 31 mei met het Zaans Museum.
Aansluitend op de schouw bij het GAZ werden de volgende nieuwe acquisities overgedragen:
Vier gravures van dieren op twee vellen papier met watermerk C. & J. Honig Breet [Aankoop bij Antiquariaat Van der Steur, maart 2021].
Tekening papiermolen De Koperslager door Frans Mars [Aankoop bij Galerie Zaans Groen, februari 2021].
Hester Wandel bracht tijdens de schouw in het gemeentearchief uitgebreid verslag uit over de inventarisatie van het verenigingsarchief.

Tijdens de schouw in het Zaans Museum werden onze bestuursleden ontvangen door de nieuwe directeur Nikola Eltink, die na circa een half jaar haar taak neerlegde. Vanaf 1 oktober is zij opgevolgd door waarnemend directeur Marieke Verweij.

Op 6 september en 13 december vond er regulier overleg plaats met het collectieteam van het Zaans Museum. Leontien Peter heeft met enige regelmaat preventieve conservering in het museumpand verricht.

Restauraties

George Slieker wist via de catalogus van de *Tentoonstelling van Zaanlandsche Oudheden en Merkwaardigeheden* in 1874 de herkomst van het portret van de jongen met poedel door Ravelli uit Zaans bezit te achterhalen. Deze informatie was door ons bestuur als voorwaarde gesteld voor de beoogde restauratie, waarvoor de Stichting Familie Ravelli een financiële bijdrage heeft toegezegd. De restauratie van dit portret, evenals het portret van Christina de Lange, zal in 2022 worden uitgevoerd door restauratieatelier Boeijink, Boekel, Van der Knaap Schilderijenrestauratie.
Ten aanzien van de ingrijpende schade aan het terracotta tuinbeeldje zal in overleg met de verzekering worden gekeken of het beeld gerestaureerd kan worden. Hiervoor is advies ingewonnen bij restaurator Adriaan van Rossum.
De reproducties van de pastelportretten bij de tuinkamer zijn vernieuwd in samenwerking met Heijnis & Schipper. In samenwerking met Artcare zijn de originele lijsten opgeknapt en is de ophanging verbeterd. Het aangekochte pastelportret van Maartje Breet is opgehangen in het trapgat op de bovenverdieping. Dit portret is als rekwisiet opgenomen in de collectie. De spiegel in de keuken is opgeknapt en ook de losse planken in de achterwand van het bed in de slaapkamer zijn gerepareerd.

Verwerving werken Uppink

Uit de nalatenschap van George Slieker verwierven we vier landschapjes van Willem Uppink. Het betreft een aquarel, twee tekeningen in gewassen inkt en een schilderijtje in olieverf. Deze waren eerder in bruikleen gegeven en maakten deel uit van de expositie. Het is de bedoeling deze samen met de olieverfportretten van Uppink in de voormalige bedstee, grenzend aan de Tuinkamer, te presenteren.

- Landschap met ruïne en herder met vee. Sepia, 20 x 24 cm.
- Landschap met hoeve en rustende figuren langs een weg. Sepia, 20 x 24 cm.
- Landschap met figuren aan de rand van een stad (1812?).
  Pen en aquarel, 26,5 x 31 cm.
- Landschap met hengelaars en een hooiwagen. Olieverf op doek, 22,5 x 27 cm.

Landschap met ruïne en herder met vee. Sepia, 20 x 24 cm.

Landschap met hoeve en rustende figuren langs een weg. Sepia, 20 x 24 cm.

Landschap met figuren aan de rand van een stad (1812?). Pen en aquarel, 26,5 x 31 cm.

Landschap met hengelaars en een hooiwagen. Olieverf op doek, 22,5 x 27 cm.

Zeventiende-eeuwse borduurlap

Mevrouw Renée Pigeaud kondigde de schenking aan van een zeventiende-eeuwse Zaanse borduurlap. Eerder ontvingen wij van de schenkster reeds een schooltas met inhoud van Trijntje van Vleuten en een beschilderde meelton.

Restitutie gedenksteen van de Bartelsluis

In maart 2021 heeft Pier van Leeuwen contact gezocht met het Historisch Genootschap Wormer met betrekking tot de fragmenten van de gedenksteen uit 1734, afkomstig van de Bartelsluis te Wormer, die sinds 1940 in de tuin van het museumpand heeft gelegen. De vier van de vijf fragmenten van de steen zijn na de sloop in 1938 op initiatief van conservator Gerrit-Jan Honig en correspondent C. Mol op 5 september 1940 ter plekke veiliggesteld en op 11 september 1940 naar de nieuwe behuizing van de Zaanlandsche Oudheidkamer vervoerd. Van Leeuwen acht het nieuwe onderkomen van het Historisch Genootschap Wormer, te weten de herbouwde Beschuitstoren, een veel geschiktere en meer eigenlijke locatie dit historische bouwfragment onderdak te tonen. De vereniging heeft dit voorstel aanvaard en fondsen geworven om de steen te conserveren en op te stellen. Het streven is dat dit eind 2022 zal zijn gerealiseerd.

De Zaanlander.

[De Zaanlander, 31 oktober 1940]

Wormer.

DE STEEN VAN DE BARTELSLUIS.

wr— Het bericht over dezen steen, hetwelk wij gisteren in ons blad opnamen, vereischt in zoo-verre verbetering, dat door de bemoeiingen van de heeren C. Mol te Wormer en G. J. Honig te Zaandijk, het stuk thans geplaatst is in den tuin, behoorende bij het nieuwe onderdak van de Zaanlandsche Oudheidkamer.

Bibliotheek Gerrit Jan Honig

Op 29 oktober droeg auteur Jan Werner een exemplaar van het *Jaarboek van het Nederlandse Genootschap van Bibliofielen* over aan het Gemeentearchief Zaanstad. Hierin is een artikel van zijn hand opgenomen over de in 1969 geveilde bibliotheek van Gerrit Jan Honig. Pier van Leeuwen verstrekte hiertoe historische informatie.

Chine de commande servies, vervaardigd in opdracht van een Zaans echtpaar , 'Oostzaandam 1791'.
[Foto Veilinghuis De Zwaan]

Chine de Commande-servies

Ons bestuur werd door erelid Hans Pielkenrood geattendeerd op het bij Veilinghuis De Zwaan ter veiling komen van een Chine de commande-servies, vervaardigd in opdracht van een Zaans echtpaar met opschrift 'Oostzaandam 1791'. Ter documentatie werd contact gezocht met het Gemeentearchief Zaanstad. Het vastgestelde budget werd helaas ruimschoots overboden.

EDUCATIE

Ons educatieteam, bestaande uit Joke Fieseler en Karin Kruijver, ontving in 2021 vijf kleutergroepen voor het programma *Trijntje vertelt*. Daarnaast presenteerden zij op school driemaal het programma *Grietje en Jan* en driemaal *Op de stoep*. Net als voorgaande jaren verliepen de boekingen van de programma's binnen het Erfgoedmenu Zaanstreek via Fluxus.

Nieuwsbrief 41 zomer 2021, gewijd aan de papierfirma's Blauw in Wormerveer en Zaandijk.

Hester Wandel heeft de Facebookpagina van ons museum nieuw leven ingeblazen en een voorstel voor intensievere sociale media-activiteit opgezet. Tot het aantreden van Hester als bestuurslid werd de Facebookpagina update gehouden door Ella Visser.

Pier van Leeuwen stelde een gedrukte nieuwsbrief samen, gewijd aan de papierfirma's Blauw in Wormerveer en Zaandijk. Vormgeving was in handen van Laura Verburg.

De Historische Vereniging Koog-Zaandijk publiceerde juli 2021 de uitgave *Achter de deur: geschiedenis van negen panden in Koog a/d Zaan en Zaandijk,* waarin onder meer artikelen waren gewijd aan de panden Lagedijk 82 en 96 te Zaandijk, bewoond door respectievelijk Dr. Jan Mulder en Anna Catharina Mulder-Prins en het papierfabrikeursgeslacht Van der Ley. Voor deze beide artikelen werd geput uit eerdere nieuwsbrieven van het Honig Breethuis samengesteld door Pier van Leeuwen.

Inge Bosman publiceerde haar lezing over de kostuums gedragen in het toneelstuk 'De Bloem van Zaandijk' in de bundel Studies in Textiel 11. Revival van textiel' (2021, oplage 400) van de Textielcommmissie. Hierbij verwerkte zij onder meer archieffoto's van de kostuumpoppen in de Zaanlandsche Oudheidkamer aangekleed à la *De Bloem van Zaandijk* 1949, alsmede een groepsfoto van de historische kostuumgroep De Zaanse Kaper in het Honig Breethuis in 2019.

Eind 2021 werd door Marc van Westervoort weer een nieuwe expositiefolder uitgebracht, waarin ons museum wordt aangeprezen. Voorjaar 2022 zal een nieuwe editie verschijnen.

Op 29 november vond overleg plaats tussen Wietske van Soest, Pier van Leeuwen en grafisch vormgever Rolf Kliffen over posters voor de gevelvitrine. Hiervoor worden in het voorjaar 2022 foto's gemaakt door Arjan Gaarenstroom van figuranten in replicakostuums om het museale interieur te verlevendigen.

Website

De vernieuwde website is in het voorjaar van 2022 gereed. De focus ligt op twee uitgangspunten: een overzichtelijke presentatie van de content en een eenvoudiger navigatiestructuur. Met als doel: het verhogen van de gebruiksvriendelijkheid voor zowel desktop, mobiel en tablet.

Ook zijn er belangrijke onderwerpen uitgediept of samengevoegd om de overzichtelijkheid voor de bezoeker te vergroten.

Verder is gestreefd naar automatisering ter bevordering van de communicatie binnen het Honig Breethuis. Het is de bedoeling dat de vrijwilligers direct op de site gemakkelijk het dienstrooster via de app TopRooster kunnen invullen of wijzigen.

Enkele cijfers:

De site werd van 18 april 2021 t/m 18 april 2022 door 2100 waarvan 1800 nieuwe, gebruikers bezocht. De meest bekeken pagina's: Home; Agenda; Aanmelden e-bericht; Steun het Honig Breethuis en Museumwinkel. De site werd bezocht vanuit de volgende landen (in aantal sessies): Nederland 1,8K; Verenigde Staten 118; Frankrijk 16; Finland 13 en België 12. De landen die minder dan in 10 sessies onze site bezochten, laten we hier buiten beschouwing.

E-bericht Honig Breethuis

Met behulp van de - aan de website gekoppelde - nieuwsbriefapp zijn 4 digitale e-berichten tussen mei en december 2021 over uiteenlopende onderwerpen samengesteld en verstuurd. In die periode waren gemiddeld 600 personen geabonneerd op Bericht Honig Breethuis.

Het eerste bericht verscheen op 1 mei, het laatste op 21 december 2021. De berichten bevatten onderwerpen van uiteenlopende aard over de activiteiten van het Honig Breethuis, nieuws over de collectie "Jacob Honig Jansz. Jr." of de behuizing van het museum.

De applicatie toonde dat het bericht van 1 mei met als onderwerp een virtuele rondleiding door het museum door 36,5% van de 600 abonnees werd geopend. Het heropeningsbericht van 1 juni (na een lange lockdown mocht het Honig Breethuis eindelijk weer open voor publiek) bekeek 43,9% van de abonnees, terwijl de aankondiging van de najaarswandeling op 19 oktober door oud-Zaandijk door 43,9% geabonneerden werd geopend. Het hoogst scoorde het bericht van 21 december 2021 (eindejaarwens, introductie nieuwe bestuursleden, artikel over een werk van Johannes Saenredam, overzicht van de (sociale) mediakanalen waarop het Honig Breethuis actief is). 44,5% van de 600 abonnees opende deze mail.

Sociale media

Het Honig Breethuis profileerde zich online in 2021 met een zakelijk Facebook-account en een bedrijfsgegevenspagina op de zoekmachine van Google.
Vanaf eind november werden de berichten op Facebook geïntensiveerd. Dit gebeurde door de toetreding van Hester Wandel. Er is een Instagramaccount en een LinkedIn-pagina geopend voor het Honig Breethuis. Sinds 1 december heeft het Honig Breethuis een eigen YouTubekanaal, waarop filmpjes werden geplaatst die in 2021 zijn opgenomen.

Via de sociale media wil het Honig Breethuis meer van het museum en de collectie laten zien om bezoekers te trekken en grotere bekendheid te krijgen. In 2022 zal minstens vier keer per maand een bericht op Instagram en op Facebook worden geplaatst. Ook wordt dan het Twitteraccount weer geactiveerd.

Facebook

In 2021 plaatsten we 39 facebookberichten en 20 Instagramberichten. Het gemiddelde bereik per bericht kwam uit op 127 facebookers. In het totaal is het facebookaccount van het museum bijna 7500 maal bezocht in 2021, met nadruk op de laatste maand van het jaar. Uitschieter was een bereik van 1673 'vrienden/volgers' met het bericht over

de opening van de oudheidkamer in 1940 dat op 14 december werd geplaatst. De 'dag van de vrijwilliger' op 7 december had een bereik van 597. Op 26 november plaatsten we een bericht over de door twee vrijwilligers met de hand geborduurde mondkapjes dat 513 keer werd gezien. Tevens leverde dit een verkoop van drie mondkapjes in een keer door een online klant. Ze werden persoonlijk afgeleverd door de borduurster.

Google-bedrijfspagina

Reacties, deelacties en recensies op Google en Facebook vergroten de naamsbekendheid van het Honig Breethuis. De door de langdurige lockdowns slechts drie bezoekers aan het museum die een beoordeling op onze Google-bedrijfspagina achterlieten, gaven het museum gemiddeld 4,6 sterren.
Eén van de drie bezoeker schreef een review:

"Comprehensive tour by friendly lady. How beautiful it all is to see. Really recommended." (5 sterren)

Persberichten

Elke activiteit van het Honig Breethuis wordt behalve met een affiche, een bericht op de website en aandacht in het e-bericht ondersteund door een persbericht. Alleen in oktober 2021 is een enkel persbericht geproduceerd en verstuurd naar zes lokale en regionale media (print en online). Het bericht was gewijd aan de najaarswandeling onder leiding van een gids door het monumentale Zaandijk. Het thema was dit keer het horloge van Napoleon dat de keizer ter gelegenheid van zijn bliksembezoek aan Zaandam in 1811 aan een Zaans meisje cadeau deed. Sinds 1941 maakt dat deel uit van de collectie van het Honig Breethuis.

Het activiteitenprogramma omvat gewoonlijk tentoonstellingen, huisconcerten en lezingen en deelname aan de Open Monumentendagen en de Zaanse Uitmarkt. Geen van deze activiteiten konden doorgang vinden in verband met de verplichte sluiting van ons huis.

Zaans Erfgoed

In een artikel in de herfsteditie van het kwartaaltijdschrift *Zaans Erfgoed* wijdden Wikje van Ritbergen en Pier van Leeuwen aandacht aan het plotselinge overlijden van Honig Breethuis-bestuurslid George Slieker.

FINANCIËN

Het resultaat van het jaar 2021 is positief afgesloten met een bedrag van € 4.168 als exploitatie resultaat. Echter de geplande restauraties zijn nog niet afgerond en de kosten daarvan nog niet betaald. De jaarlijkse financiële bijdrage van de gemeente Zaanstad in het kader van de “Overeenkomst tot Instandhouding en Uitbreiding der ZOV/Honig Breethuis” is ontvangen.

Door het coronajaar is de besteding van de reservering uit het legaat van de heer Niene Mol (1926-2020) uit Wormer, een jaar uitgesteld.

Colofon

Opmaak:	Rolf Kliffen, Zaandam
Samenstelling:	Pier van Leeuwen
Tekst:	Pier van Leeuwen, Floor Meijboom, Judith Sanders, Wietske van Soest, Hester Wandel, Loes Nagel-Kool

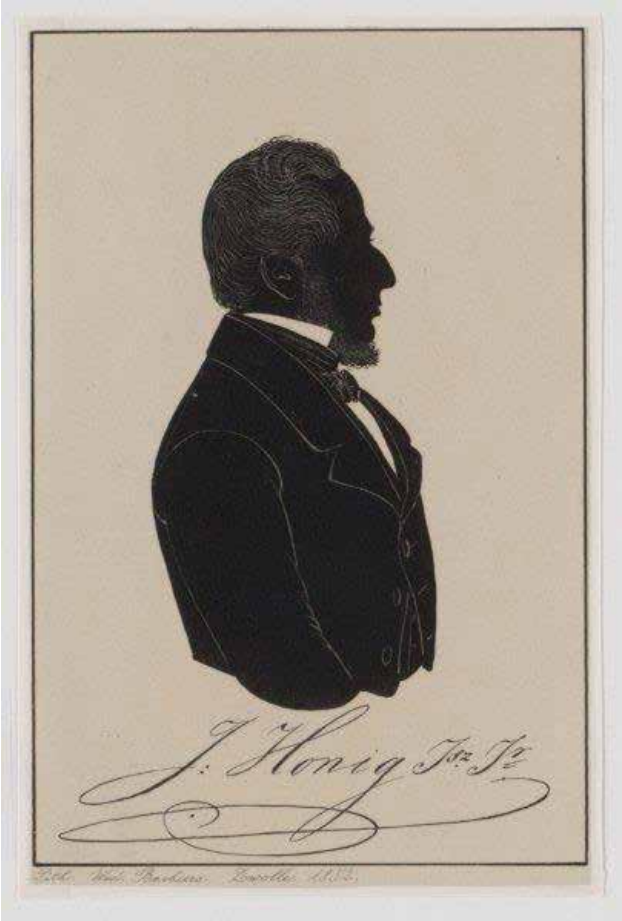

Honig Breethuis

Vereniging tot Instandhouding en Uitbreiding der Zaanlandse Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Jansz. junior gevestigd te Zaandijk

Jaarrekening 2021

Jaarverslag
Het bestuur van Vereniging tot Instandhouding en Uitbreiding der Zaanlandse Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Jansz. junior biedt hierbij haar jaarrekening aan voor het boekjaar dat geëindigd is op 31 december 2021.

Gang van zaken gedurende het boekjaar
Het jaarverslag is op verzoek van het bestuur opgesteld door A-countants (A. Palermo).

Algemene informatie omtrent de rechtspersoon
De doelstelling van de Vereniging is dit jaar onveranderd gebleven.

JAARREKENING

Balans per 31 december 2021

		31-12-2021		31-12-2020
ACTIVA				
Vaste activa				
Verbouwing/aanpassingen		7.525		10.825
Vlottende activa				
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	925		101	
Belastingen	1.335		2.368	
Overige vorderingen en overlopende activa	5.018		4.768	
		7.278		7.237
Liquide middelen		107.598		100.252
Totaal activazijde		**122.401**		**118.314**
PASSIVA				
Eigen vermogen		17.880		13.693
Voorzieningen		54.521		54.521
Legaat Mol		50.000		
Kortlopende schulden				
Crediteuren	-		-	
Overige schulden en overlopende passiva	-		50.100	
		-		50.100
Totaal passivazijde		**122.401**		**118.314**

EXPLOITATIEREKENING OVER 2021

Inkomsten	Begroot 2021	Gerealiseerd 2021	2020
Bijdrage gemeente Zaanstad	16.480	16.480	16.480
Entreegelden	1.500	4.332	2.031
Contributie	1.500	1.395	1.420
Bijdrage derden*	19.000	4.500	-
Donaties/giften**	15.000	-	5
Verkoop boeken	100	470	2.663
Overige inkomsten	100	400	-
Uitbating	450	462	56
Educatie	1.270	1.250	3.455
Totaal	**55.400**	**29.289**	**26.110**

Uitgaven	Begroot 2021	Gerealiseerd 2021	2020
Pand en inrichting	8.000	10.367	7.629
Organisatie en administratie	4.500	6.623	1.607
ZOV collectiebeheer, restauratie en presentatie*	29.000	3.812	5.769
ZOV collectie aankopen	2.500	1.604	-
Promotie en publiciteit	6.300	3.213	4.441
Bestuur/vrijwilligers	2.500	1.372	2.551
Uitbating	400	397	1.060
Educatie	2.200	877	2.122
Evenenementen en overige projecten	-	-	508
Teruggevorderde omzetbelasting		-3.576	
Overige Uitgaven		430	300
Totaal	**55.400**	**25.121**	**25.987**
Exploitatie Resultaat	**-**	**4.168**	**123**

NB *In de post Entreegelden is meegenomen een bedrag van € 2.369,66 welke is verkregen als covidvergoeding van de Stichting Museumkaart.*
NB *In het resultaat is meegenomen reeds betaalde bijdrage derde welke nog niet is uitgegeven.*

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Vergelijkende cijfers
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Vorderingen
Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Voorzieningen
Betreft reserveringen voor toekomstige uitgaven en structurele begrotingstekorten.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd korter dan een jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Baten
Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen.

Overige lasten
De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(in euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa		
Verbouwing/aanpassingen	7.525	10.825
Vlottende activa		
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	925	101
Belastingen		
Omzetbelasting	1.335	2.368
Overige vorderingen en overlopende activa		
Stichting Vrienden Honig Breethuis	5.018	4.768
Liquide middelen		
ING Bank	81.806	69.577
ABN-Amro Bank bestuursrekening	3.941	3.694
ABN-Amro Bank spaarrekening	21.748	21.748
Rabo Bank bestuursrekening	-	5.171
Stortingen onderweg	75	-
Kas	28	62
	107.598	100.252

De saldi van de banken luiden conform de laatste dagafschriften.

Eigen vermogen		
Kapitaal	13.693	13.570
Resultaat boekjaar	4.187	123
	17.880	13.693
Voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	6.070	6.070
Voorziening vereniging Honig Breethuis	15.621	15.621
Voorziening restauraties	7.815	7.815
Voorziening aankopen	24.015	24.015
Voorziening educatie	1.000	1.000
	54.521	54.521
Legaat Mol	50.000	
Kortlopende schulden		
Crediteuren		-
Overige schulden en overlopende passiva		
Vooruit ontvangen contributie	-	100
Ontvangen legaat	-	50.000
	-	50.100

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING 2021

Toelichting Exploitatierekening Inkomsten	2021	2020
Bijdrage gemeente Zaanstad 2021	16.480	16.480
Entreegelden	4.332	2031
Stichting Museumkaart	3.644	
Entreegelden	688	
Contributie	1.395	1420
Bijdrage derden*	4.500	
Donaties/giften**	-	5
Verkoop boeken	470	2663
Overige inkomsten	400	
Ontvangen rente	-	-
Uitbating	462	56
Consumpties	462	56
Huur Zaankamer	-	-
Educatie	1.250	3455
Diversen	255	340
Bijdrage Fluxus	995	3115
Totaal Inkomsten	**29.289**	**26.110**

Toelichting Exploitatierekening Uitgaven	2021	2020
Pand en inrichting	**10.367**	7629
Beveiliging	1.971	2462
Schoonmaak	2.203	1590
Diversen klein onderhoud	1.740	277
Overige huisvestingskosten inrichting vervanging rolgordijnen Zaankamer	1.152	-
Afschrijving	3300	3300
Organisatie en administratie	**6.623**	1607
Telefoon en Internet	792	551
ICT kosten	1.175	659
Drukwerk	2.105	87
Bank kosten	331	310
Notaris Dijkhuis statuten wijziging	418	
Opstellen jaarrekening door A-Countants	1.150	
Verzekering bestuurdersaansprakelijkheid	653	
ZOV collectiebeheer, restauratie en presentatie*	**3.812**	5769
Retour transport Uppink expositie	704	
Portretten Gaanderij vervangen	254	
Diversen reparaties stoof, hemelbed, lijsten en spiegel	1.851	
Ophangen 6 lijsten en zekeren in Gaanderij	453	
Inlijsten en restaureren reproducties pastels Gaanderij	551	
ZOV collectie aankopen	**1.604**	-
Etsen en boek	245	
Chiffonnière	1.226	
Vervoer van veilinghuis	134	
Promotie en publiciteit	**3.213**	4441
2x opname filmpje	1.296	
Pr-materiaal (folders, drukwerk, mailingen etc)		2099
Reclame en advertenties	1.579	844
Nieuwsbrief		887
Museumregister		-
Representatie		-
Contributies	338	611
Bestuur/vrijwilligers	**1.372**	2551
Kosten bestuursleden en ondersteuning (P. van Leeuwen notebook)	475	2192
Rouwadvertentie	303	
Diversen kosten vrijwilligers	595	359
Uitbating	**397**	1060
Educatie	**877**	2122
Overige uitgaven	**430**	808
Pianostemmen	180	
Aanvullen rekening Stichting Vrienden ZOV	250	
Teruggevorde omzetbelasting	-3.576	
Totaal Uitgaven	**25.121**	**25.987**

Zaandijk, mei 2022

Vereniging Jacob Honig Jansz. junior

Voorzitter	Penningmeester
M. Buren	J.R. Sanders

OVERIGE GEGEVENS

Voorstel resultaatbestemming
Het bestuur stelt voor het resultaat over 2021 ad € 4.168 aan het kapitaal toe te voegen.
Dit voorstel is in de jaarcijfers verwerkt.

Honig Breethuis

Vereniging tot Instandhouding en Uitbreiding der Zaanlandse Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Jansz. junior gevestigd te Zaandijk

Begroting 2022

BEGROTING HONIG BREETHUIS 2022

Inkomsten	**2022**
Bijdrage gemeente Zaanstad	16.480
Entreegelden	2.500
Contributie	1.500
Bijdrage derden *	19.000
Donaties/giften	-
Verkoop	470
Overige inkomsten	200
Uitbating	450
Educatie	400
Totaal	**41.000**

Uitgaven	**2022**
Pand en inrichting	7.000
Organisatie en administratie	8.000
ZOV collectiebeheer, restauratie en presentatie*	19.000
ZOV collectie aankopen	2.500
Promotie en publiciteit	1.200
Bestuur/vrijwilligers	2.500
Uitbating	400
Educatie	400
Totaal	**41.000**
Exploitatie Resultaat	**-**

Toelichting post bijdragen derden

* T.b.v. Projectplan collectie	
Bijdrage Prins Bernard Cultuurfonds	10.000
Eigen Bijdrage Honig Breethuis	2.500
Garantie bijdrage Zaanse sponsor	2.000
Bijdrage familie Ravelli tbv restauratie schilderij	4.500
	19.000
Kosten Projectplan collectie	
Project 1 Bruikleen musea van werk Willem Uppink	4.132
Project 2 Aanvulling historische inrichting	3.480
Project 3 Klimaatmonitoring Museum en collectie	1.728
Project 4 Restauratie 2 portretten	9.660
	19.000

Legaat de heer Mol ontvangen december 2020 50.000

Besteding in meerdere jaren hieronder nader toegelicht.	**Toedeling**	**2022**	**2023**	**Reservering**
Pand en inrichting	15.000	5.000	5.000	5.000
Collectie (beheer, restauratie en aankoop)	15.000	5.000	5.000	5.000
ZOV organisatie (IT, vrijwilligers en educatie)	20.000	5.000	5.000	10.000
		15.000	15.000	20.000